

"Порадьте щось від нежитю й температури". Як українцям в аптеках підсовують ліки, які вигідні саме продавцю

Читати на руськом

"Порадьте щось від нежитю й температури": Як українцям в аптеках підсовують ліки, які вигідні саме продавцю

На запиті питати поради в аптекаря українські мережі аптек вибудували свої бізнес-моделі. Від того, як рядові фармацевти відповідають на ці запитання, часто залежить їхня зарплата. Більшість тих, хто питає поради, не здогадується про вже відомий факт: виробники ліків платять аптекам за рекомендації. Окрім того, у розгалужених аптечних мережах дедалі частіше просувають ліки власних торгових марок.

Такий механізм продажу для фахівців галузі не дивина, він давно й активно застосовується в торгівлі. Але ж ліки — це не хотдоги на заправках. У Верховній Раді зареєстровано **законпроект** про заборону взаємовигідних відносин між лікарями, виробниками та продавцями ліків. Видання **"ТЕКСТИ"** розбиралося, як це працює зараз і що має змінитися.

Перша рекомендація

"Є чіткий сценарій: перше, що ти маєш озвучити покупцеві, — це власне виробництво, — розповідає журналістку Textu.org.ua (на умовах анонімності) фармацевтка однієї з найбільших українських аптечних мереж. — Відійти від сценарію не можна, бо за нами стежать через відеорекамери і є прослушка".

Такі поради стали потужним інструментом продажу з огляду на жорстку конкуренцію серед аптек, яких подекуди можна нарахувати з десяток на квадратному кілометрі, десятки найменувань ліків з однаковим вмістом та звичку українців лікуватися самотужки. Для продавців ліків є навіть градація: перша рекомендація, друга, третя. Перші, звісно, найдорожчі.

"Порадьте щось від нежитю й температури"

Щоб дослідити, що рекомендують продавці, ми завітали в кілька десятків аптек у Києві й попросили порадити щось від закладеного носа та високої температури.

На сайті tabletki.ua можна нарахувати 38 торгових марок у категорії синдромазжувальних спреїв чи крапель (діючі речовини оксиметазолін і ксилометазолін). І 22 торгові марки в категорії "чай від застуди". І це без урахування різних смаків та різного дозування в межах однієї торгової марки.

Кумедно, що в одній із відвіданих аптек на прохання порадити щось від нежитю й температури першими жваво відгукнулися жінки з черги, перехопивши ініціативу в провізори. Й ї довелось лише розгублено підтакувати.

Іноді фармацевти взагалі відмовлялися надавати рекомендації, показавши лише полицю з препаратами: "Все перед вами". Причому ця ситуація повторилася в кількох аптеках однієї мережі. Навіть препарати на полицях скрізь були розставлені в однаковій послідовності.

Пропозиції купити саме препарати власних торгових марок ми теж помітили.

У семі з дев'яти відвіданих аптек мережі "Аптека доброго дня" як жарознижувальний засіб у першу чергу запропонували "Флунет" у вигляді гарячого чаю. У восьми з дев'яти — спрей "Риносан" від закладеного носа.

Обидва препарати, за даними каталогу ліків Tabletki.ua, випускає компанія "Інфарма Трейдінг, СА", співзасновником якої з часткою 50% є Ігор Червоненко. Він же, за даними профільних ресурсів, контролює ТОВ "Фармастор", якому належить мережа "Аптека доброго дня", а також мережі "Перша соціальна аптека" та "Експрес Фарм".

В усіх чотирьох аптеках "Подорожник", які ми відвідали, рекомендацією номер один серед жарознижувальних препаратів став "Комбігрін", від нежитю у двох аптеках у першу чергу порадили "Неосинус", ще у двох "Назанол".

Обидва препарати від нежитю — Baum Pharm, власна торгова марка мережі "Подорожник".

"Комбігрін" — індійський виробник. Принаймні зв'язку з українськими аптечними мережами ми не виявили.

У чотирьох аптеках АНЦ перші рекомендації жарознижувального засобу — "Аміцитрон" і "Трицитрон", від закладеного носа — "Лоратек" і "Евкаспрей Турбо".

"Лоратек" і "Трицитрон" — власні торгові марки мережі АНЦ "Евкаспрей Турбо" — власна торгова марка мережі "Подорожник". "Аміцитрон" випускає український виробник "Інтерхім".

"Візьміть ще но-шпу"

В одній з аптек тралився молодий фармацевт, який насили зумів правильно прочитати назви препаратів на вітрині, поки його сполеляла поглядом досвідченіша колега.

В іншій аптеці окрім стандартних для своєї мережі засобів від нежитю й температури одразу запропонували щось антивірусне й препарати від шлунка, повернувши розмову якоусь так: "Зараз такий незрозумілий вірус ходить, починається ніби з носа, а потім і шлунок приходить..."

Тим часом бабусі біля сусіднього віконця, яка брала місячний запас ліків приблизно на дві тисячі гривень (переважно кардіологічного спрямування), "за компанію" продали но-шпу, докинувши: "Но-шпа або ляднянки "Тантум Верде" в домашню аптечку не потрібні?".

Загалом активне пропонування якихось ще препаратів на додаток до вже озвучених на запит покупця — звична справа для українських фармацевтів, про це також говорить наша співрозмовниця: "Після того як озвучений уже звичний перелік пропонуваних засобів від нежитю й температури, фармацевти можуть перейти і до пропонування, наприклад, "антивірусних" препаратів, лікувальна дія яких під великим сумнівом".

Противірусні можуть пропонуватися "в комплексі" з жарознижувальними порошками чи спреями власної торгової марки: "І до них у комплексі... (тут назва антивірусного препарату) — він б'єває сам вірус всередині, і його треба приймати..."

Ну як тут відмовиш?

ПРОПОЗИЦІЇ В АПТЕКАХ ЗАРАДИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРОДАЖУ РОЗВИВАЮТЬ КУЛЬТУРУ ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКІВ БЕЗ ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІКАРІВ

Пам'ятаймо, що йдеться не про їжу, одяг чи товари для дому, а про ліки, які мають показання й протипоказання і які люди звикли купувати й вживати на власний розсуд. І такі пропозиції в аптеках заради збільшення обсягів продажу розвивають культуру застосування ліків без призначення лікарів.

Що таке аптечні торгові марки?

Власна торгова марка (усталене скорочення ВТМ) — марка товару, випущеного певною компанією-виробником на замовлення і представленого під брандом іншої компанії. Ми звикли до ВТМ у супермаркетах: "Премія" в Сільпо, "Своя лінія" в АТБ або Rіoba та Metro Chef у мережі супермаркетів Metro. Цим шляхом уже не один рік йдуть великі аптечні мережі, створюючи та просуваючи власні торгові марки: медичні товари, косметику, БАДи й лікарські засоби.

ВТМ мають більшість великих аптечних мереж: "Аптека доброго дня", "Аптека низьких цін", "DS", "31", "Лекфарм 36,6", "Руан", "Конекс", "Аптека гормональних препаратів", "Подорожник" (про це йдеться в профільному виданні The farma Media).

Власники аптечних мереж не приховують своєї причетності до виробництва ліків під власними брендами. Про просування власних торгових марок і прив'язку до оплати роботи персоналу часто говорять на профільних конференціях, пишуть на власних сайтах (як мережа аптек "DS"), у каталогах, у профільних 3MІ та в рекламних публікаціях (як у випадку мережі "Подорожник" та її ВТМ Baum Pharm). Наприклад, зі статті в журналі Forbes ми дізнаємося, що "Ілан Фарм" і "Добрий Денчик" є ВТМ "Аптеки доброго дня".

Але покупці здібнішого не знають, що їм пропонують такі товари. Держліслужба України забороняє вказувати аптечні бренди на упаковках. У липні минулого року Аптечна професійна асоціація України навіть вела в публічне листування з МОЗ, намагаючись це оскаржити.

"Діємо за чітким сценарієм"

На сайтах із відгуками працівників про роботодавців багато анонімних коментарів про те, що фармацевтів змушують "впарювати" покупцям не лише продукцію власних торгових марок, а й ліки, які їм не потрібні. Це обов'язкова умова отримання бонусів, які є суттєвою часткою зарплат працівників аптек. У численних оголошеннях про пошуки фармацевтів від мережевих аптек завжди йдеться про можливість заробити більше, отримавши бонуси.

Про внутрішню кухню роботи в аптеці Textu.org.ua розповіла фармацевтка однієї з розгалужених аптечних мереж (прізвище та місце роботи нашої співрозмовниці ми не називаємо, оскільки це може їй зашкодити, нижче пряма мова):

У мережі аптек, де я працюю, є власна торгова марка. За реалізацію препаратів цієї марки ми отримуємо суттєвий відсоток від продажу. Наприклад, якщо в тебе зарплата 15 тисяч гривень, то можна ще до 7 тисяч заробити відсотками. Думаю, щось подібне є у всіх аптечних мережах.

ПРЕПАРАТИ НА ВІТРИНІ, ЯКІ БАЧАТЬ ПОКУПЦІ, ТАКОЖ ПРОПЛАЧЕНІ

Крім того, є проплачені препарати (тобто виробники оплачують їх просування через рекомендації аптек. — Ред.). Ми теж їх пропонуємо. Препарати на вітрині, які бачать покупці, також проплачені.

Загалом потрібно запропонувати три препарати. Якщо клієнт купив противірусні засоби, йому треба порекомендувати вітаміни. Покупцеві із застудою можна запропонувати багато всього: чай, спреї для горла, носа. Є також чимало препаратів, які можна порадити у випадку отруєння.

Навіть якщо людина прийшла з чимось конкретним, потрібно щось запропонувати для збільшення чека. Лише до рецептурних препаратів не можна нічого рекомендувати. Також не пропонуємо кардіологічні препарати, хоча маємо й такі власної марки.

Іноді люди самі запитують ті чи ті лікарські засоби, дізнавшись про них із реклами чи діденде. За такі продажі ми теж отримуємо бонуси. Ці гроші зазвичай дають у конвертах, вони не проходять через банк.

До власної торгової марки також належать бинти, марля, вата, серветки, спирт.

Перше, що маємо порекомендувати, — препарати власного виробництва. Переважно йдеться про БАДи (біологічно активні добавки, — Ред.). Іноді люди запитують: "Чому ви рекомендуєте не ліки, а БАДи?". І тут стає некомфортно, бо, з одного боку, ти отримуєш від цього якийсь відсоток, а з другого — людині ж треба допомогти.

Продукти власного виробництва нашої мережі ми детально вивчаємо за вказівкою керівництва. А препарати інших виробників, які просуваємо, я досконало не знаю, тому, якщо людина не захотіла купувати наші ліки, пропоную лише ті, які використовувала сама.

Інструктажем провізорів займаються і регіональні менеджери, і завідувачі аптек. Ми маємо діяти за чітким сценарієм, пропонуючи спершу препарати власного виробництва. За нами стежать, є камери, прослушка, приходять із перевітками "секретні покупці". За невиконання вимог можуть накладатися штрафи.

Загалом найпростіше продавати ліки чоловікам — у них часто немає на думці конкретного препарату й вони погоджуються з усім, що їм пропонуєш. А жінки частіше знають, за яким саме препаратом прийшли.

Що можна порадити покупцям у цій ситуації? Намагатися купувати конкретні ліки за рекомендаціями лікарів (хоча й на ці рекомендації виробники ліків намагаються вплинути, — Ред.). Купуючи безрецептурні препарати, звертати увагу на те, чи вам пропонують лікарський засіб, чи дієтичну добавку. Лікарські засоби проходять суворіший контроль.

Взаємну вигоду хочуть заборонити

Держава намагається втрутитися в цей взаємовигідний тандем виробників ліків та аптечних мереж, запровадивши додаткові норми. З відповіді Міністерства охорони здоров'я на наш запит зрозуміло, що там знають про налагоджені зв'язки виробників і дистрибуторів лікарських засобів із медпрацівниками й фармкомпаніями, які "можуть підкріплюватися роздачею сувенірної та брендваної продукції, подарунками, преміями від представників фармацевтичної промисловості".

27 листопада 2023 року у Верховній Раді зареєстрували, але поки що не проголосували **законпроект** про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення обмежень для медичних, фармацевтичних працівників та фахівців з реабілітації під час здійснення ними професійної діяльності.

У законпроекті йдеться про обмеження для медичних і фармацевтичних працівників, а також фахівців із реабілітації. Їм заборонять безпосередньо або через інших осіб вимагати й отримувати кошти чи іншу вигоду за рекомендації та призначення ліків, медичних виробів або допоміжних засобів реабілітації.

Також буде заборонено використовувати для призначення ліків рекламні бланки фармкомпаній.

Фармацевтів хочуть зобов'язати розповідати про всі наявні аналоги ліків на прохання покупця. Зауважується, що провізор не повинен, керуючись власною вигодою, приховувати інформацію про ліки з аналогічною діючою речовиною за нижчою ціною.

У МОЗ також зазначили, що працюють над єдиними правилами промоції фармпродукції разом із міжнародними партнерами та організаціями з Франції, Німеччини, Польщі та Сербії.

Як це працює, наприклад, у Франції?

Продаж ліків регулює, зокрема, Кодекс громадського здоров'я. Рекламу медпрепаратів контролює Національне агентство з безпеки лікарських засобів і продуктів медичного призначення.

Виробникам заборонено пропонувати бонуси-які вигоди з продажу препаратів чи медичних засобів, а фармацевтам — їх отримувати. Більшість ліків продається тільки за наявності рецепта від лікаря. Без нього можна купити лише небагато препаратів на звязок "Нурофен", "Смекти" чи "Аспірину". Навіть судинозжувальні спреї, які нам щедро рекомендували в українських аптеках, у французьких аптеках продають за рецептом.

Теги: ліки   Лекарства   Фармацевтика   аптека   Україна   Украина

Микола Сидоренко
 РЕДАКТОР РОЗДІЛУ «НОВИНИ СВІТУ»

🕒 31 січня 2024 р., 13:59   📖 Перегляди: 2743   💬 Коментарі: 0

🗑 Роздрукувати   ✉ Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Головна	Рейтинг	Конфлікти	Позиція	Думка	Події	Війна
Про нас	Новини	Політика	Коментарі	Політика	Відео	Блоги
Статті	Корупція	Корпоративні	Різне	Економіка		
Архів	Економіка	Конфлікти				
Злочини	Новини світу	Кримінал				
Контакти						

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал
 Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності
 активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти,
 зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.
 Реклама на сайті • Наші партнери

Політика конфіденційності

Важливі новини

19.05.2026

Мільярди на крові під маскою меценатства: як власник «Тружів» Володимир Литвин легалізує дубайські ка...

#Тружів #Аваков #UkrainOne

18.05.2026

Розшукуваний бізнесмен Борис Ушерович через кіпрсько-ізраїльський авіадромат...

#РЖД #Кімп #Кіпр

ЦЕНОГРА ЯК ОБИЙТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

08.01 Трамп повідомив про кадрові зміни в розвіддільності США та призначення нового виконувача обов'язків

22 травня 2026 г.

23.58 **Окупанти атакували Конопот дронами: у місті чули вибухи**

23.54 Оператора азартних ігор «ОЛЛ СІТІ ГЕЙМС» покарали на 4,3 мільйона гривень через скаргу гравця

23.50 У Києві через сильну зливу величезна фура майже повністю пішла під воду

23.44 У Новоросійську та низці міст Краснодарського краю РФ оголосили загрозу атаки БпЛА, працює ГПО

Підписуйтеся на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

23.38 Прокуратор не виявив доказів вини Василя Тетері у справі його водія

23.32 Борги на 23 мільйони та затоплені судна: в Одесі продають державне геологічне підприємство

23.26 Суд роз'яснив правила КАС: адвокат Артем Пилипчию відмовили у передачі справи 2021 року через трирічний ліміт

23.20 Звинувачення у конфлікті інтересів: адвокатка з Волині прогнала суд проти КДКА через скаргу колишнього клієнта

23.14 У Київському ТЦК відреагували на скандал із побиттям ветерана війни Артема Мороза

23.08 «Підпис договори» замість Прогого: як на Харківщині без торгів розподіляють мільйони на захист енергооб'єктів

23.02 Жінка з немовлям на руках намагалася відібити чоловіка від представників ТЦК

22.56 Україна розраховує на оновлення позиції США та залучення Європи до перемовин, — Зеленський

22.50 Створення злочинної організації та розтрата: перед судом стануть шість фігурантів справи Харківського ОБСЗ

22.45 **Ситуація на фронті: сталос 166 боєзіткнень, найбільше штурмів на Покровському та Гуляйпільському напрямках**

22.39 США посилюють імміграційні правила: іноземці зобов'язуть викласти з країни на час роз'їзду грин-карти

22.33 У провінції ДР Конго через спалах Еболі обмежили похорони та заборонили ритуали біля покійних

22.27 «Підступно до Донецька стають гарчачими»: батальйон Black Sky спалив військову вантажівку РФ

22.22 У Києві п'яний водій Audi протаранив припарковане авто на Подолі

22.16 Росія розпочала експорт війни: у Мали вперше збили російський «шахеда»

22.10 **ЗАЕС для місяці зникне лише однією лінією: МАГАТЕ просить про локальне перерізя для ремонту**

22.04 Апеляційні суди залишили в силі 12-річні вироки дом батальйонкам неповнолітніх на Кіровоградщині та Дніпропетровщині

<p>COVID-19   агресія Росії   Атака</p> <p>Війна</p> <p>Война ВСУ вторженіє</p> <p>Дональд Трамп   Донбасс   ДПТ   Зеленський   ЗСУ   Київ   коронавірус   Корупція</p> <p>Напад Росії на Україну   Нападеніє</p> <p>Росія на Україну   окупанти   окупати   Порошенко   Путін   Росія</p> <p>Росія   СБ   США   Україна</p> <p>Україна   ЧП   Епідемія   коронавірус</p>
--

Теги новин

Чи вірите ви, що **Дональд Трамп** зможе зупинити війну між Росією та Україною?

Так, повністю зможє
 Частково зможє, але не відразу
 Ні, не зможє
 Це залежить від дій інших сторін
 Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
 Показати всі опитування на сайті